

ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ

Γνωστικό αντικείμενο:

Θρησκευτικά (ΔΕ)

Θεματική ταξινόμηση :

Εκκλησιαστική Ιστορία –Μοναχισμός

Εκπαιδευτικό πρόβλημα :

Άσκηση και Μοναχισμός

Γενική περιγραφή περιεχομένου:

Το σενάριο συνδέεται με τη Δ.Ε. 17 του σχολικού βιβλίου των Θρησκευτικών της Γ τάξης Γυμνασίου. Αναφέρεται γενικά στην έννοια της άσκησης που αφορά τόσο τους λαϊκούς όσο και τους μοναχούς . Στη συνέχεια εστιάζει στον μοναχικό τρόπο ζωής και στη συνεχή αυστηρή άσκηση των μοναχών που εντάσσεται στα πλαίσια αφιέρωσής τους

στον Θεό .Προβάλλει κάποιες εξέχουσες μορφές του μοναχισμού των πρωτοχριστιανικών χρόνων αλλά και της σύγχρονης εποχής .

Το σενάριο τονίζει την επέκταση του μοναστικού φαινομένου πέρα από τα όρια της Ορθοδοξίας ,αφού ανιχνεύεται και στον υπόλοιπο Χριστιανικό κόσμο ,αλλά και γενικότερα στις θρησκείες .

Το διδακτικό σενάριο ακολουθεί τα νέα Προγράμματα Σπουδών στηρίζεται στην ομαδοσυνεργασία ,την διαθεματικότητα και την χρήση των ψηφιακών εργαλείων .

Απαραίτητη προϋπόθεση για την εκτέλεση του σεναρίου αποτελεί το ομαδοσυνεργατικό πνεύμα στις εργασίες των μαθητών ,όσο και η εξοικείωση τους στη χρήση νέων τεχνολογιών

Το σενάριο θα υλοποιηθεί στην αίθουσα Πληροφορικής και χρήζει η ύπαρξη διαδραστικού πίνακα .

Διδακτικοί στόχοι :

1. Να πληροφορηθούν γενικότερα για την έννοια της άσκησης στον Χριστιανισμό .
2. Να εστιάσουν στην ιδιαιτερότητα της ασκητικής των μοναχών.
3. Να σταθούν με κριτικό και διερευνητικό πνεύμα στους όρους μοναχοί και μοναστήρια .
4. Να γνωρίσουν σημαίνουσες μορφές του μοναχισμού στο παρελθόν και το σήμερα
5. Να κατανοήσουν ότι ο μοναχισμός αποτελεί διαθρησκευτικό φαινόμενο
6. Να ασκηθούν στο ομαδοσυνεργατικό πνεύμα εργασίας
7. Να εξοικειωθούν με την χρήση των νέων τεχνολογιών στα πλαίσια του ψηφιακού γραμματισμού .

Υλικοτεχνική υποδομή :

Υπολογιστές ,διαδίκτυο ,διαδραστικός πίνακας

Χρόνος διδασκαλίας :

3 ώρες

Επίπεδο διαδραστικότητας :

Υψηλό

Προτεινόμενη ηλικιακή βαθμίδα :

12-15

Εκπαιδευτική βαθμίδα :

Γυμνάσιο

Σύνοψη φάσεων σεναρίου:

1^η φάση :Σύνδεση με τις προηγούμενες γνώσεις και πρώτη επαφή με το φαινόμενο του μοναχισμού.

Χρονική διάρκεια :45 λεπτά

Χώρος διεξαγωγής :αίθουσα πληροφορικής

Αριθμός φύλλων εργασίας :1

Διαδραστικά στοιχεία :

1.Εννοιολογικός χάρτης

2^η φάση :Ολιστική παρουσίαση του μοναχικού φαινομένου

Χρονική διάρκεια :45 λεπτά

Χώρος διεξαγωγής :αίθουσα πληροφορικής

Αριθμός φύλλων εργασίας :6

Διαδραστικά στοιχεία :

1. [Βικιπαίδεια – Άγιο όρος-Φωτόδεντρο](#)
2. [Ιερές μονές Αγίου Όρους](#)
3. [Ιερές μονέςΜητρόπολης Καβάλας –Παναγία εικοσιφοίνισσα](#)
4. Μορφές του σύγχρονου μοναχισμού [Παΐσιος-Πορφύριος](#)
5. [Βουδδιστές μοναχοί](#) και οι [Σούφι](#) στο Ισλάμ-[Δερβίσιδες](#)
6. [Μοναχικά τάγματα της Δυτικής Εκκλησίας-Φραγγισκανοι-Δομινικανοί-Βενεδικτίνοι](#)
7. [Άγιος Αντώνιος ο πρώτος αναχωρητής](#)

3^η φάση :Μοναχισμός μια διαφορετική στάση ζωής

Χρονική διάρκεια 35 λεπτά

Χώρος διεξαγωγής :αίθουσα πληροφορικής

Αριθμός φύλλων εργασίας 1

4^η φάση : Ο μοναχισμός και τα ιδανικά του.

Χρονική διάρκεια :10 λεπτά

Χώρος διεξαγωγής :εργαστήριο πληροφορικής

Αριθμός φύλλων εργασίας :2

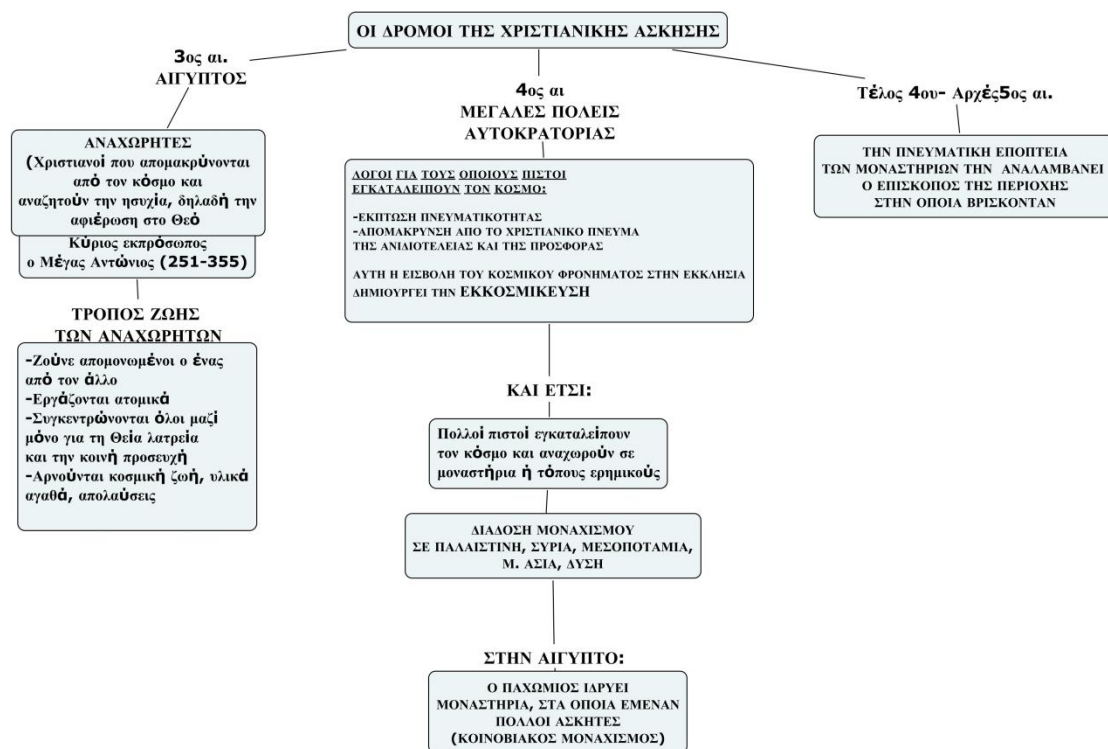
Διαδραστικά στοιχεία:

1.[Σταυρόλεξο](#)

2.[Κουίζ](#)

Οι μαθητές δεν κατανοούν ότι ή άσκηση στον Χριστιανισμό αφορά το σύνολο των πιστών και αποτελεί εργαλείο στην καταπολέμηση των παθών .Η άσκηση βέβαια στους μοναχούς είναι πιο αυστηρή και ο μοναχισμός αποτέλεσε ισχυρό πόλο στη Χριστιανική θρησκεία .

Στη φάση αυτή επανέρχονται στο προσκήνιο πρότερες γνώσεις των μαθητών ,και μετά μια πιο συστηματική παρουσίαση του Μοναχισμού .Στον διαδραστικό πίνακα γράφονται οι λέξεις <<μοναχισμός >> ,<<μοναστήρι >>,<<καλόγερος >>και καλούνται να εκφραστούν με τη μέθοδο του καταγισμού ιδεών .Οι απαντήσεις χωρίζονται σε δύο κατηγορίες α)Η άσκηση στους μοναχούς και β)Η άσκηση στους λαϊκούς .Έτσι γίνεται αντιληπτό ,ότι η άσκηση αφορά όλους τους Χριστιανούς και δεν απευθύνεται μόνο στους μοναχούς .Η πληροφόρηση για τα πρώτα βήματα και την άνθηση του μοναχισμού ολοκληρώνεται με την παρουσίαση του σχετικού [εννοιολογικού χάρτη](#).

Φύλλο εργασίας κοινό (αφορά το σύνολο των μαθητών)

Δραστηριότητα 1^η

Γράφονται στον διαδραστικό πίνακα οι λέξεις <<μοναστήρι >>, <<καλόγερος >>, <<μοναχισμός >> και καλούνται οι μαθητές να εκφραστούν με καταιγισμό ιδεών.

Δραστηριότητα 2^η

Ομαδοποίηση και κατηγοριοποίηση των απαντήσεων σε δύο ομάδες

α) άσκηση στους μοναχούς

β) άσκηση στους λαϊκούς

Δραστηριότητα 3^η

Αφού παρατηρήσουν τον εννοιολογικό χάρτη καλούνται να αναφέρουν σε κειμενογράφο word τους βασικούς σταθμούς και τις σημαντικότερες μορφές στην εξέλιξη του μοναχισμού .

Στη φάση οι μαθητές κατανέμονται σε 6 ομάδες των 4 ατόμων με κριτήριο την ετερογένεια της σύνθεσης και της ικανότητας στις μαθησιακές και ψηφιακές δεξιότητες.

Συγκεκριμένα η πρώτη ομάδα με βάση το λογισμικό που αφορά τις μονές του Αγίου Όρους επισκέπτεται διαδικτυακά τις μονές και τα ιερά κειμήλια αυτών και στη συνέχεια καλούνται να καταγράψουν τις εντυπώσεις τους σε ένα κειμενογράφο word και να το δημοσιεύσουν στη σχολική εφημερίδα .

Η δεύτερη ομάδα αφού παρατηρεί προσεκτικά το λογισμικό με τις μονές της Ιεράς Μητροπόλεως Καβάλας και ιδιαίτερα την Μονή της Εικοσιφοίνισσας καλούνται να παρουσιάσουν σύντομα, σε λογισμικό παρουσίασης τα μοναστήρια της Καβάλας .Επιπρόσθετα γράφουν σε κειμενογράφο word ένα υποθετικό ερωτηματολόγιο το οποίο θα έθεταν στις μοναχές της μονής .

Η Τρίτη ομάδα αφού μελετήσει τους βίους του Αγίου Παΐσιου και του Αγίου Πορφυρίου πραγματοποιεί λογισμικό παρουσίασης των δύο σύγχρονων ασκητών .

Η τέταρτη ομάδα μετά την επίσκεψη στα λογισμικά για τους Βουδδιστές μοναχούς και τους Σούφι στο Ισλάμ , τους παρουσιάζει με ψηφιακό τρόπο στη τάξη ,προκειμένου να φανερωθεί ο διαθρησκευτικός χαρακτήρας του μοναστικού φαινομένου .

Η Πέμπτη ομάδα μετά την παρατήρηση του λογισμικού με τα μοναχικά τάγματα στην Δυτική Χριστιανοσύνη καλείται να τα καταγράψει σε σύντομο κείμενο στο word και να τα παρουσιάσει στη τάξη .

Η έκτη ομάδα μετά τη μελέτη του βίου του Αγίου Αντωνίου του <<Πρωταθλητή >> της ερήμου ,παρουσιάζει σε λογισμικό παρουσίασης τις κυριότερες πτυχές στη δράση του Αγίου στην έρημο.

Φύλλα εργασίας ομάδας Α

Δραστηριότητα 1^η

Να επισκεφτείτε το λογισμικό που αφορά τις μονές του [Αγίου Όρους](#).

Δραστηριότητα 2^η

Μετά την διαδικτυακή επίσκεψη σας στις Μονές και τα ιερά κειμήλια του Αγίου Όρους να καταγράψετε σε κειμενογράφο word τις εντυπώσεις που αποκομίσατε από αυτήν, σε μορφή δημοσιογραφικού άρθρου που θα δημοσιεύσετε στη σχολική σας εφημερίδα .

Δραστηριότητα 3η

Με βάση το φωτογραφικό και πληροφοριακό υλικό που συλλέξατε από την εικονική σας περιήγηση στο Άγιο Όρος , να κάνετε μια σύντομη παρουσίαση των Μονών με ψηφιακό τρόπο .

Φύλλα εργασίας ομάδας Β

Δραστηριότητα 1

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα της [Ιεράς Μητρόπολης Καβάλας](#) και Θάσου. Να βρείτε πληροφορίες για τα μοναστήρια της Μητρόπολης και να εστιάσετε στην μονή της [Εικοσιφοίνισσας](#)

Δραστηριότητα 2

Δημιουργήστε με λογισμικό παρουσίασης ένα πολυτροπικό κείμενο προκειμένου να παρουσιάσετε στην ολομέλεια τις πληροφορίες που συλλέξατε από τα μοναστήρια της περιοχής σας .

Δραστηριότητα 3

Σε ρόλο δημοσιογράφου σε κειμενογράφο word να καταγράψετε ένα σύντομο [ερωτηματολόγιο](#) το οποίο θα το θέσετε στη διάθεση των μοναζουσών του μοναστηριού.

Φύλλα εργασίας ομάδας Γ

Δραστηριότητα 1

Επισκεφτείτε τις ιστοσελίδες με τον βίο των Αγίων [Παΐσιου](#) και [Πορφυρίου](#).

Δραστηριότητα 2

Να διαβάσετε τον βίο τους και να παρατηρήσετε τις εικόνες τους .Τι εντυπώσεις και συναισθήματα σας γεννούν αυτοί οι δύο σύγχρονοι ασκητές ;

Δραστηριότητα 3

Να δημιουργήσετε ένα σύντομο λογισμικό παρουσίασης των δύο ασκητών και να υπάρξει διάλογος με τους συμμαθητές σας.

Φύλλα εργασίας ομάδας Δ

Δραστηριότητα 1

Επισκεφτείτε τις ιστοσελίδες που αναφέρονται στους [Βουδδιστές μοναχούς](#) και στους [Σούφι](#) του Ισλάμ. ([Δερβίσιδες](#))

Δραστηριότητα 2

Με βάση το φωτογραφικό και το πληροφοριακό υλικό, να δημιουργήσετε ένα λογισμικό παρουσίασης και να το παρουσιάσετε στην ολομέλεια.

Φύλλα εργασίας ομάδας Ε

Δραστηριότητα 1

Επισκεφτείτε τις ιστοσελίδες που αφορούν τα [Δυτικά μοναχικά τάγματα](#). ([Βενεδικτίνοι](#) -[Φραγκισκανοί](#) -[Δομινικανοί](#))

Δραστηριότητα 2

Δημιουργείστε ένα πολυτροπικό κείμενο για να παρουσιαστούν παραστατικά, οι πληροφορίες που λάβατε, ενώπιον της ολομέλειας.

Φύλλα εργασίας ομάδας ΣΤ

Δραστηριότητα 1

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα της Βικιπαίδεια που αναφέρεται στον [Άγιο Αντώνιο](#)

Δραστηριότητα 2

Δημιουργείστε ένα λογισμικό παρουσίασης, που αφορά τον ασκητή , στο οποίο να τονίζετε:

α)Τα παιδικά χρόνια του ασκητή

β)Την θαυματουργική του δράση

γ)Τους αγώνες του εναντίον των παθών .

Χρονική διάρκεια :35 λεπτά

Χώρος διεξαγωγής :Άιθουσα πληροφορικής

Φύλλο εργασίας 1([Ερωτηματολόγιο](#))

Στη φάση αυτή οι ομάδες παρουσιάζουν τις εργασίες τους στην ολομέλεια με διάλογο και ανταλλαγή απόψεων . Γίνεται κατανοητό , ότι η άσκηση αφορά το σύνολο των Χριστιανών και έχει ως απώτερο σκοπό την ένωση με τον Θεό . Επίσης οι μαθητές συνειδητοποιούν ότι ο μοναχισμός επηρέασε βαθύτατα την πορεία της εκκλησίας στην διάρκεια των αιώνων .Η φάση ολοκληρώνεται με σύντομο ερωτηματολόγιο ,σ το οποίο οι μαθητές θα απαντήσουν.

Χρονική διάρκεια :10 λεπτά

Χώρος διεξαγωγής : Αίθουσα πληροφορικής

Στη τελευταία φάση γίνεται αναφορά στα ιδανικά του μοναχισμού , με την μέθοδο του καταιγισμού ιδεών .Και γίνεται αντιληπτό ,ότι αυτά τα ιδανικά αφορούν το σύνολο των ανθρώπων , προκειμένου να καταπολεμηθούν τα πάθη και να επικρατήσουν η αγάπη , η αφοσίωση , εγκράτεια , η προσευχή και η συγχώρεση .Η φάση ολοκληρώνεται ευχάριστα και με παιγνιώδη τρόπο , λύνοντας τις ασκήσεις που περιλαμβάνει το σχολικό διαδραστικό βιβλίο.

- 1) [Κουίζ](#)
- 2) [Σταυρόλεξο](#)